

**STROSSMAYEROV
KONCERAT**

ZAGREB PETOG SVIBNJA

ODBOR ZAGREBAČKIH GOSPODJA ZA STROSSMAYEROV SPOMENIK

SVEĆANI KONCERAT

DNE 5. SVIBNJA 1910. U 7 SATI NA VEČER U KR. HRVATSKOM
ZEMALJSKOM KAZALIŠTU U ZAGREBU

IZVADJAJU

5.5.1910

GLAZBENA MATICA I SLOVENSKA FILHARMONIJA IZ LJUBLJANE

UZ DOBROHOTNO SUDJELOVANJE KONCERTNE PJEVAČICE
GDJE MIRE COSTAPERARIE-DEV I G. JULIJA BETTETA, C.
KR. DVORSKOG OPERNOG PJEVAČA IZ BEČA

RASPORED KONCERTA:

1. PROSLOV: IVO VOJNOVIĆ: ODA, krasnoslovi gdja
Marija markiza Ružička-Strozzi.
2. Dr. ANTUN DVORAK: KARNEVAL, ouvertura.
Svira orkestar.
3. ANTUN FOERSTER: POVEJTE, VE PLANINE...!
Muški zbor.
4. a) ED. GRIEG: SOLVEJGINA PESEM,
b) PETER ILJIČ ČAJKOVSKI: ZAPOJ MI PE-
SEM, O MATI!
c) Dr. GOJMIR KREK: TAM ZUNEJ JE SNEG.
d) OSKAR DEV: PASTARICA.

Pjevačica
MIRA COSTA PE.
RARA-DEV.

5. a) EMIL ADAMIĆ: ZAPUŠČENA.
b) FRAN KIMOVEC: ZGUBLJENI CVET.
6. HUGOLIN SATTNER: JEFTEJEVA PRISEGA.
Za mješoviti zbor, soli i orkestar.
7. a) ANTUN LAJOVIC: VETER VEJE.
b) „ „ „ PESEM STARCA.
c) „ „ „ SVETLA NOĆ.
d) FR. S. WILHAR: MORNAR.
8. a) DAVORIN JENKO: VABILO.
b) OSKAR DEV: TIHI VETER OD MORJA.
9. Dr. ANTUN SCHWAB: DOBRO JUTRO: Koncertni
valčik. Mješoviti zbor uz pratnju orkestra.

Mješoviti
zborovi.

dječje pjevačice
JULIE BETETTO,
c. k. dvorski operni
pjevač.

Muški
zborovi.

1

PJEVAČKI ZBOR SLOVENSKE GLAZBENE MATICE.

54
76
130

IVO VOJNOVIĆ: ODA

KRASNOSLOVI GDJA MARIJA MARKIZA RUŽIČKA STROZZI.

S LASTAMA, GOSPE,
DOLETJEH VAM DANAS
DA VJEĆNU RADOST
DUŠAMA NAVJESTIM,
MAJ JE DOŠO! —
MAJ,
ŠTO GRMLJE I PANJE
I HRIDI I SRCA I GROBLJA
PJESMOM I CVIJEĆEM
KO ZA INAD KITI. —
MAJ JE DOŠO!
A SNJIM ETO I MI
NA VAŠA VRATA
ZAKUCASMO SMJELO
DA ISTU RIJEĆ VAM KAŽEMO
ŠTO ZEMLJA
UZDAHOM ČEŽNJE
SUNAŠCU DOVIKNU:
— RASTVORI RUKE
VELI ZEMLJA SUNCU
I PROSPI DARE NA ME

ŠTO TU LEŽIM
UMORNA, SVISLA OD BOŽANSKOG TRUDA,
DARUJUĆ SVIJETU ŠTO S NEBESA PRIMIH.
KO MAJ SAD I
ON
TU KROZ NAŠA USTA
IZ TMINE ZBORI
GDJE GA SANAK SVALI
OD TEŠKOG POSLA
GRADEĆI NAM DVORE
ZA BOLJE DANE
KAD SLOBODA SVANE:
— DAJTE MI SPOMEN,
VELI SJEN Z DUBINA,
AL NE DA SLAVOM
ZABORAV NADVLADAM,
VEĆ DA I S USTA MRAMORNIJEH VIČEM
LEDENIM DUŠAM
KOJE NI HRIST NEĆE,
DA SVE ŠTO RUKE DOHVATITI MOGU
SA STABLA SREĆE,

KOJ SE ZNOJEM HRANI,
SVE KO SUNCE
ZEMLJI TO POVRATE.

(Čuje se daleka pjesma „Naprej zastava slave.)

AH ! ČUJ TE, ČUJ TE
PLANINE SE ORE
NA DOZIV NJEGOV
PJESMOM USKRSNUĆA.
ONA VEĆ SLAZI
OKRUNJENA VIJENCEM
ZLATNOGA PIRA
S NARODOM ŠTO SLAVI.
U NJENOJ JECI USTANI SAD I TI
OJ ! LIJEGA NAŠA DOMOVINO HRABRA
PAK OBE HITRE

KANO STRIJELE S LUKA
ODLET, TE GROBU
MRTVOGA JUNAKA
I STRAŽU TAMO
STRAŽITE NAM VJERNU
E DA PRESLAVNO
STROSSMAYERA
GESLO :
— SVE ZA VJERU I ZA DOMOVINU!
ZAKONOM BUDE
JEDINIM I SVETIM
ŠTO ROD HRVATA
VEZAĆE S OLTAROM.
— — — — —
ZAORI PJESMO
STROSSMAYER TE ZOVE !

MATEJ HUBAD
koncertni ravnatelj „Glazbene Matice“

DR. ANTUN STRITOF
predsjednik „Glazbene Matice“

SLOVENSKA GLASBENA MATICA

Malen su narod naša braća Slovenci, no imaju neke kulturne stečevine, s kojima se mogu opravdano ponositi i pred širokim svijetom. Tako je n. pr. pučko prosvjetno društvo „Družba sv. Mohorja”, koje broji 86.000 članova, uhvatilo čvrst korijen medju slovenskim pukom i mnogo doprinijelo prosvjeti i obrazovanosti slovenskog „ratarja”. „Glazbene” je pako „Matici” zasluga, što se je podigla slovenska umjetna pjesma, oslobođila se diletantizma i unišla u koncertnu dvoranu.

Neznatan bio je početak slovenske umjetne pjesme. Sve, što se uzradilo pedesetih godina na tom polju, našlo je mesta u nekoliko sitnih sveschića „Slovenske gerlice”, što ju na trošak „slovenskoga društva” počeo god. 1848. izdavati Juraj Fleišman. Narod, kod kojega se počela lijepa knjiga tekar razvijati, nije mogao dašto da i na glazbenom polju stvari djela veće vrijednosti. Kolike li razlike izmedju onih priprostih, naivnih pjesmica i izmedju u svakom obziru dovršenih skladbi, što ih nalazimo u novije vrijeme u izdanjima „Glazbene Matice” i krasno uredjivanih „Novih akorda”. Što je do toga došlo, u prvom je redu zasluga „Glazbene Matice”, kojoj je uspjelo prikupiti slovenske glazbenike i šire krugove zainteresovati za glazbeni napredak. Ustrajnim i postepenim radom ona je za više godina u svojim izdanjima pribrala lijepu glazbenu literaturu, a svojom školom i svojim javnim produkcijama, uzgojila

pravo glazbeno shvatanje, kako kod glazbenika samih, tako i kod pjevača i naroda.

Skromno rodila se „Glazbena Matica” god. 1872. u Ljubljani na poticanje Vojtjeha Valente, pristava gradske blagajnice, i nekojih rodoljuba i prijatelja pjesme. Mlado društvo udarilo sebi za zadatku, da izdaje dobre slovenske kompozicije za crkvu, školu i dom, da raspisuje za najbolja domaća glazbena djela nagrade da sabira po svim slovenskim krajevima narodne pjesme i izdaje ih u lijepo uredjenoj zbirci, da osnuje glazbenu knjižnicu, priređuje glazbene produkcije i da po mogućnosti osnuje po Sloveniji pjevačke glazbene škole. Lijep i obilat program, koji je „Glazbena Matica” od početka držala, te ga do danas i posvema ostvarila. Prvih deset godina bila je „Glazbena Matica” glazbenoliteraran zavod za izdavanje slovenskih skladbi i za sakupljanje narodnih pjesama. Crkvenu glazbu ona je napustila, jer se domalo u Ljubljani osnovalo „Cecilijansko društvo”, koje je mnogo doprinjelo za procvat slovenske crkvene glazbe. Pjevačke školske knjige počeo je na svoju ruku izdavati glazbenik Antun Nedved, no izdavanja slovenskih umjetnih pjesama živo se latila „Glazbena Matica” sama i do danas izdala veliki broj izvornih slovenskih, pa i hrvatskih i srpskih umjetnih pjesama. Ali poslije prve desetgodišnjice svog rada pristupila je „Glazbena Matica” k dalnjem ostvarenju svog programa, te je god. 1882.

otvorila u Ljubljani vrlo potrebnu glazbenu školu. Prvi početak bio je dosta neznatan. U novu školu upisalo se 28 učenika. Druge je godine broj narastao već na 51, treće na 94, a četvrte na 118. God. 1886. postao je ravnateljem te škole poznati nam Franjo Grbić, koji je i u Zagrebu ostao u najboljoj uspomeni. Škola se postepeno i lijepo razvijala, te se po vremenu tako proširila, da broji danas 500 učenika, a obučaje na njoj 17 učitelja. Što se tiče glazbenih predmeta i visine glazbene pouke, približava se ta škola pravomu konzervatoriju. Pitomci dobivaju umjetničku glazbenu naobrazbu u svim instrumentima, u solo pjevanju te u glazbenoj teoriji. Svoje djelovanje proširila je „Glazbena Matica“ na sve slovenske pokrajine. S velikim uspjehom otvorila je ona glazbene škole u Kranju, Celju, Gorici i Trstu.

No program, što ga je sebi „Glazbena Matica“ stavila, time još nije bio iscrpljen, trebalo je, da još javnosti pokaže plodove svoga djelovanja, pa je zato god. 1888. priredila prvi javni koncerat i tako započela akciju, da postane takodjer i koncertnim zavodom. U početku ravnao je manjim koncertima zborovodja — diletant dr. Franjo Gross, a poslije njega došao je sa bečkoga konzervatorija mladi, nadareni, i za sve što je lijepo i plemenito oduševljeni glazbenik, gosp. Matej Hubad. Njegov je prvi zadatak bio, da osnuje u „Glazbenoj Matici“ vlastiti pjevački zbor. To mu je uspjelo već god. 1891., a taj se zbor proširio još iste godine u mješoviti. Taj zbor djeluje sada već dvadesetu godinu i priređuje svake godine više velikih koncerata. Tim

koncertima je svrha, da glazbeno uzgoje slovensku publiku, pa zato idu za umjetničkom savršenošću na temelju pravih umjetničkih skladbi. Tijekom godina izvela je „Glazbena Matica“ na svojim koncertima veća glazbena djela: Galusove a capella zborove; Dvorakove: „Svadbenu košulju“, „Stabat mater“ i „sv. Ljudmila“; Bachovu: „Muku Hristovu po Mateju“; Haydnevo: „Stvaranje“; Brucknerov: „Te Deum“; Mozartov: „Requiem“; Beethovenovu: „Missa solemnis“; Bossijevo: „Canticum Canticorum“; Hartmanov: „Sv. Francesko“; Bendlov: „Švanda dudak“; Verdijev: „Requiem“; Perosijsjevo: „Narodjenje Isusovo“ i veliki broj raznih slovenskih, hrvatskih, čeških i ruskih skladbi. Duša tim koncertima je sam koncertni zborovodja gosp. Hubad, koji je svojim ukusom, umjetničkim shvatanjem, vanrednom školom i egzaktnom izvedbom doveo zbor „Glazbene Matice“ do takove visine, da je sjajno zadovoljio stroge kritike, kad je god. 1896. nastupio dva puta u dvorani bečkoga „Musikvereina“.

„Glazbena Matica“ je svojom školom, svojim koncertima i raznim časnim nagradama, što ih je opetovano raspisala zadnjih godina vanredno podigla domaću slovensku glazbenu produkciju, koja daleko nadvisuje onu od predjašnjih godina. Novije skladbe prošle su malenosni provincijalizam, te se digle kako u idejama, tako i u tehniци do svjetske koncertne vrijednosti. Radosna je pojava po slovensku glazbenu umjetnost, što je „Glazbena Matica“ dobila u zadnje

vrijeme lijep broj vrsnih, umjetničkih skladbi domaćih umjetnika, kojima može smjelo stupiti i pred šire i dobro glazbeno obrazovano općinstvo. Još nam je u preugodnoj uspomeni njezin zbor, koji je nastupio u Zagrebu dne 2. svibnja 1908., te nas zadivio svojom preciznošću i finim nuanciranjem. Onda su se davale osim nekajih manjih zborova i Fibichove : „Proljetne romance“ pretežno mile slovenske narodne pjesme

u uzornoj harmonizaciji M. Hubada, a sada hoće „Glazbena Matica“ da nam pokaže najnovije slovenske skladbe i njima dokaže, koliko su Slovenci u zadnje vrijeme napredovali na glazbenom polju. Taj koncert ima da bude neka revija ili izložba najboljeg, što su slovenski glazbenici stvorili u zadnje vrijeme.

ZBOR GLAZBENE MATICE IZ LJUBLJANE (ŽENSKI ZBOR U NARODNOJ SLOVENSKOJ NOŠNJI.)

SLOVENSKE PJESME

PJEVANE NA KONCERTU DNE 5. SVIBNJA 1910.

POVEJTE, VE PLANINE . . . !

POVEJTE, VE PLANINE,
LI RASTE ŽE DREVO,
DA ZIBEL IZ DREVESA
TESAR NAM STESAL BO?

POVEJTE, ČE REŠNIK
SE SLOVANOM PORODI,
IN KJE NAM MATI V ZIBEL
TO DETE POLOŽI?

POVEJTE KJE DORASTE
NAŠ NARODNI JUNAK
KI DVIGNE NAM ZASTAVO
SOBODE, SLOGE ZNAK?

POVEJTE, VE PLANINE,
KDAJ BO ZBUJENJA DAN,
POVEJTE NAM KDAJ VSTANE
IZ ROBSTVA PROST SLOVAN?

I. N. RESMAN.

SOLVEGIJNA PESEM.

NAJ ZIMA SE LOČI,
NAJ MINE POMLAD,
NAJ ZVENE LETNI CVET,
IN JESENSKI SAD :

VAN, DA SE POVRNEŠ,
DA ZOPET BOŠ MOJ,
NA TO SEM PRISEGЛА,
DA ZDРUŽIM SE S TEBOJ! AH!

NAJ BOG TE VARUJE,
ČE BELI ZREŠ DAN,
BOG BLAGOSLOVI TE,
ČE MOLIŠ GA VDAN.

ČÍKALA TE BODEM,
DA ZOPET BOŠ MOJE
IN ČE ME ČAKAŠ GORI,
SE SNIDEM TAM S TEBOJ!

PREVEL ANTON FUNTEK.

ZAPOJ MI PESEM O MATI!

ZAPOJ MI OPET PESEM, O MATI,
KI PELA SI PREŠNJE JO DNI,
V MLADOSTI ZGUBLJENI MI, ZLATI.
TI PESEM SI TO PREPEVALA
IN JAZ TI V NAROČUJU SLONE,
OB ZVOKIH SEM PESMI DREMALA.
TO PESEM JE TOGA TEŽILA;
IZ TEMNIH, SANJAVIH OČI
ZA SOLZO TI SOLZA JE LILA.
ZATEGLO, TUROBNO SI JELA!
LJUBILA SEM PROSTI TA SPEV,
ČETUDI GA NISEM UMELA!
ZAPOJ MI OPET PESEM NEKDANJO,
AH, DAVNO RAZUMEM JO ŽE,
ŽE DAVNO SEM MISLILA NANJO.
ZAPOJ MI TA SPEV IZ MLADOSTI,
N īJ TRUDNE ZAPRO SE OČI,
NAJ VEČNO POZABIM GRENKOSTI!
ZAPOJ MI TO PESEM, O MATI,
KOS PELA SI DAVNE JO DNI!
O MATI, ZAPOJ! MATI, ZAPOJ,
KOT PELA SI PREJŠNJE MI DNI!

TAM ZUNAJ JE SNEG.

TAM ZAJ JE SNEG
IN BUNJA NEZNANKA,
A TEBE, NEOGNANKA,
LE RADOST IN SMEH.

AH, VSE DRUGO JE ŠLO,
LE TVOJ POGLED ŽARI ŠE,
TVOJE LICE RUDI ŠE
KOT NEKDAJ LEPO.

NI VEČ NA VRTEH
LEPIH ROŽIC RAZVITIH
VIJOLIC NI SKRITIH,
LILIJ BELIH KO SNEG.

TODA TI SI KLASNA,
TAKO STRASTNA IN VROČA
IN SREDI NAROČJA TI VSA,
TI VSA SI MOJA.

DRAGUTIN KETTE.

PASTARICA.

JAGNJETA BELA, MOJA VESELA,
DAJTE, KRENIMO NA CESTO BELO.
TAM ZA BOROVI, TAM ZA LESOVI
PADA ŽE SOLNCE ZLATO, ZA GORO.

PTIČKE VTIHNILO SO, GLAVICE SKRILE SO
PLAHE POD MEHKO PEROT.
ROŽICE SNIVAJO, V ROSI UMIVAJO
LIČICA DROBNA POVSOD.

ZVEZDICE VRH NEBA IZ SREBRA IZ ZLATA
ŽE POGLEDAVAJO V NOČ.
KO PA POSVETI ŠE MESEC ČEZ VRH GORE,
ON BO PRIVRISKAL GREDOČ, HOJ, HOJO!

DR. ROBIDA.

ZAPUŠČENA.

AH, VI LESI, TEMNI VI LESI,
MILETINSKI LESI!
AH! ČEMU VI ZELENITE
V ZIMI KAKOR V LETU?
RADA JAZ BI NE JOKALA,
NE ŽALILA SRCA.
AH, POVEJTE, LJUDJE BOŽJI,
KDO BI SE NE JOKAL?
KJE MOJ OČEK,
OČEK MILI?
ZAGREBEN JE V JAMI.
KJE JE MATI,
DOBRA MATI?
TRAVCA PO NJEJ RASTE.
NIMAM BRATA,
NIMAM SESTRE,
LJUBEGA SO VZELI.
AH, VI LESI, TEMNI VI LESI,
MILETINSKI LESI!

IZ KRALJEDVORSKEGA ROKOPISA ; FR. LEVSTIK.

IZGUBLJENI CVET.

SINOČI JE PELA
KO SLAVČEK LJUBO,
ZAKAJ PA JE DANES
ROSNO NJE OKO?

SINOČI CVETOČA,
RUDEČA KO KRI,
ZAKAJ PA JEJ DANES
OBRAZEK BLEDI?

IMELA JE VRTEC,
OJ VRTEC KRASAN
KO DAVI JE VSTALA,
BIL CVET JE OBRAN.

OH, CVETJE JE RAHLO,
ČEZ NOČ SE OSPE;
A ŽAL JE ŠE MENI
PO NJEM, O DEKLE!

TJA DOLI PO POLJI
PA STOPA NEKDO,
ON CVET JE POTRGAL,
ZDAJ — UKA GLASNO!

SIMON GREGORČIČ.

JEFTJEJEVA PRISEGA.

NA BOJ NA DIVJE AMONITE,
SOVRAŽNIKE RODU SRDITE,
JE JEFTE HRABRO ČETO ZBRAL;
NA MEJI, GLEJ, SOVRAŽNIH TAL
KLEČI GLAVAR NA TRAVI ROSNI,
DA ZMAGO BI MU VEČNI DAL
V USODNI VOJSKI, SMRTTONOSNI:
, „O ČUJ ME, BOJNIH TRUM GOSPOD,

USLIŠI MOJO TI MOLITEV,
OTMI, OTMI SVOJ SVETI ROD!

TI VODI GA V ZMAGALNO BITEV,
DODELI SREČNO MU VRNITEV, —
IN — TO PRISEZAM! — PRVO STVAR,
KI PO DOBLJENI SLAVNI ZMAGI
ME SREČA NA DOMAČEM PRAGI,
ZAKOLJEM TEBI V ŽGALNI DAR,
USODE VOJSKNE GOSPODAR!“
TAKO PRISEZA VODJA TRUM,
GLAVARJA ČUJE HRABRA ČETA,
IN SRCA, VŽE POPREJE VNETA,
NAVDIHNE NEVKROČEN POGUM.
KADAR SE V GORI VTRGA PLAZ,
KEDO-LI MU ZASTAVI GAZ?
KO TENKE BILKE TRDNI HRASTI
SE MORAJU VKLONITI, PASTI!
A STOKRAT HUJE OD PLAZOV
SE JEFTE S ČETO ZADRVI
NA VRSTE AMONSKIH SINOV.
KAKO SO TAM KOVALA JEKLA,
KAKO JE KRI V POTOCHI TEKLA,
NA ČRNA TLA JUNAŠKA KRI!
KOT ZA ŽANJICO ŽITA SNOPI
LEŽE PO TLEH VOJAKOV TROPİ,
POŽELA JIH JE SREPA SMRT, —
SOVRAŽNIK JE POBIT IN STRT,
IN ZMAGOVIT NA TLA DOMAČA
SE JEFTE S HRABRO ČETO VRAČA.
OJ, TO TI JE PONOSEN GOD
ZA TE, O JEFTE, IN TVOJ ROD!
SLAVI TE IZRAEL VESEL,

KER SVETI DOM SI MU OTEL :
DO MEJE TI NAPROTI VREJE,
IN VRSTA VENČANIH DEVIC
NA CESTO TROSI TI CVETIC,
NASTILJA PALMOVE TI VEJE!
IN POTI, POLJA IN VASI
POVSODI MRGOLE LJUDI:
VISOKI, NIZKI, STARI, MLADI
ZMAGALCA VIDELI BI RADII,
KI TRUME JE SOVRAŽNE ZMEL.
IZMEJ LJUDI NA MLADO RAME
TU MATI MALO DETE VZAME :
„GLEJ, ON JE IZRAEL OTEL!“
IN STARČEK OD VESELJA PLAKA
GLEDAJE SLAVNEGA JUNAKA,
IN STO IN STO GLASOV GRMI :
„REŠITELJ JEFTE NAJ ŽIVI!“ —
VŽE SVETI SE DOMAČI KROV,
ZIDOVJE SE BELI NAPROTI,
IN ZDAJ V MOGOČNI PRELEPOTI
PRED NJIM STOJI VES DOM NJEGOV.
IN, GLEJ, MLADENEK CVETEN ZBOR
SLAVILNO PESEM PREPEVAJE,
SREBRNE STRUNE PREBIRAJE,
PRIVRE ČEZ PRAG NA BELI DVOR ;
PRED NJIMI PA V OBLEKI SNEŽNI
V NAROČAJ JEFTEJU HITI,
KOT NA PEROTIH, ANGEL NEŽNI,
OTROK NJEGOV, EDINA HČI!
A JEFTE, GLEJ, JE MRTVOBLED,
IZ LIC JE PROČ ŽIVLJENJA SLED —
NE KROŽI SE OCETU ROKA
V OBJEM PRISRČNEGA OTROKA.

JUNAK, KI GROZE NE POZNA
KAJ ZDAJ, KO LISTJE TREPETA ?
„OH, NEPREMIŠLJENA PRISEGA !“
OBUPNO OČA ZAJEČI,
DA GROZNO SE RAZLEGA,
DA MRAZ PRETRESA VSEM KOSTI.
„JOJ, TI NESREČNI OTROK MOJ,
ŠE BOLJ NESREČEN OČA TVOJ,
KI KRIV BREZMEJNEGA JE ZLEGA !
UMRETI MORAŠ, HČI, UMRETI
V ŽIVLJENJA POLNEM CVETI :
PRISEGEL SEM, DA PRVA STVAR,
KI PO DOBLJENI SLAVNI ZMAGI
ME SREČA NA DOMAČEM PRAGI,
BOGU BO DANA NA OLTAR ;
IN TEBE, OJ OTROK PREDRAGI,
NEBO IZBRALO SI JE V DAR !
VELIKO TERJAŠ, O NEBO,
VELIKO TERJAŠ OD OČETA !
ODPUSTI DETE MI LJUBO,
ZGODITI MORA SE TAKO :
PRISEGA GROZNA JE — PA SVETA !“
IN IZVRŠI PRISEGO OČE,
IN PADE DEKELCE MLADO,
A OČE IN VES NAROD JOČE !

SIMON GREGORČIČ.

VETER VEJE.

VETER VEJE, VEJE BREZ MIRU,
ČRN OBLAK SE V TEMNO NOĆ PODI.
VEĆ NE SIJE MENI SINJI DAN,
VEĆ NE LIJE V PRSI SOLNČNI ŽAR,
VEĆ NE SIJE MENI SINJI DAN.

VLAŽNA MEGLA PLAVA ČEZ POLJE,
PUSTA GROZA ME IZ MRAKA ZRE.
AH, V TEM TOŽNEM ČASU DEŽ ROSI,
V SRCU MRAZ JE, KDOR LE SAM ŽIVI,
V SRCU MRAZ JE, KDOR LE SAM ŽIVI.

IN ŽELIM SI NEŽNIH, DRAGIH PRS,
DIHOV SRČNIH SLADKE LJUBICE,
IN ŽELIM SI NEŽNIH, DRAGIH PRS,
GORKA POMLAD MI DEHTI POTEM
IN V NESREČI ŽALOST ŽALOST NI.

KOLJCOV-GOLAR.

PESEM STARCA.

KONJA SI OSEDLAM, KONJA BISTREGA,
POHITIM, POLETIM KAKOR SOKOL PTIČ. —
ČEZ POLJE, ČEZ MORJE V DEŽELO DALJNO
VJAMEM JO, PRIPELJAM SI NAZAJ — MLADOST.

ČIL IN ZAL KOT NEKD AJ SE POKAŽEM VAM
PA OMREŽIM SRCE MNOGIM DEKLICAM.
PA SAJ NI JE STEZE, V PROŠLOST NI POTI !
NA ZAHODU NIKDAR VSTALO SOLNCE ŠE NI.

KOLJCOV-ŽUPANČIČ

SVETLA NOĆ.

GLEJ, MESEČINE POLJUB MEDLI ;
ŠEPET ŠUŠTI V VRHEH,
ŠUM GINE, V MIR TONE LISTJE,
GAJ MOLČI : PREDRAGA, PREDRAGA TI !

RIBNJAK STRMI, IN VRBA LESKEČE,
OBRAZ BOJEČE JI V NJEM DRHTI,
IN V SOLZAH SE DREVJE SKLANJA :
LJUBEZEN SANJA. — — —

BREZSKRBNOST SIJE IZ VSEH DALJAV,
IN IZ NIŽAV KOPRENA VIJE BLEDA
SE DO VIŠNJIH CEST :
O SEN DO ZVEZD.

PAUL VERLAINE-DEHMEL-LEVSTIK.

MORNAR.

NEZVESTA ! BODI ZDRAVA !
ČOLNIČ PO MENE PLAVA,
NA BARKO KLIČE STREL ;
PO ZEMLJI VARNO HODI,
MOJ UP JE ŠEL PO VODI,
MI DRUG TE JE PREVZEL.
NA BOGA SEM OBLJUBIL
DA PREJ BOM DUŠO ZGUBIL,
KO NEHAL TE LJUBIT.
SI Z DESNO V DESNO SEGLA,
NA BOGA SI PRISEGALA
MI VEDNO ZVESTA BIT'.
MORJA ŠIROKA CESTA
PELJALA ME JE V MESTA,
KJER LEPE DEKLICE ;
OBRAZOV NJIH LEPOTA,
SNEG BELI NJIH ŽIVOTA
ZMOTILA NISTA ME.
SPET SO SE JADRA BELA

OD JUŽNIH SAP NAPELA,
PRINESLA ME NAZAJ ;
DEKLETA SVOJ'GA ŽENO
NAŠEL SEM POREČENO,
PREBIL SEM BOGVE KAJ.
LE JADRA SPET NAPNIMO,
VALOVOM SE ZROČIMO,
KAK JE ČISTO MORJE.
KAJ NJEMU UPAT SMEOMO,
MORNARJI DOBRO VEMO,
DEKLETOM KAJ, KDO VE ?
NE STRAŠI MOČ VIHARJA,
NE GROM VALOV MORNARJA,
SE SMRTI NE BOJI.
SPOMIN V POTOPU MINE,
LJUBEZNI BOLEČINE
VSAK DAN SPET OŽIVI.
PO MORJI BARKA PLAVA,
NEZVESTA, BODI ZDRAVA,
STO TEBI SREČ ŽELIM !
PO ZEMLJI SREČNO HODI ;
MOJ UP JE ŠEL PO VODI,
LE JADRAJMO ZA NJIM !

FR. PREŠERN.

VABILO.

LJUBICA POJD' Z MENOJ !
LEPA JE NOĆ NOCOJ,
BOVA SVATVALA,
LJUBICA, POJD' Z MENOJ !
LUNA NAJ BODE MI
PRIČA MOLČEČA,

K PLESU NAJ GODE MI
VODA ŠUMEČA,
ZVEZDE PA ZLATE
PRIDEJO V SVATE.
LJUBICA, POJD' Z MENOJ,
NIČ SE NIKAR NE BOJ!

SIMON JENKO.

TIHI VETER OD MORJA.

TIHI VETER OD MORJA
PALA ROSA Z JAVORA,
VZDRAMILA SE LJUBICA,
LEPA MOJA MANDICA.
VZDRAMILA SE LJUBICA,
VZDRAMILE SE ROŽICE.
„DOBRO JUTRO MANDICA!“
JO POZDRAVI ROŽMARIN,
A RUDEČI NAGERLIN
NAGNE SE JI PRAV DO UST.
DA SEM JAZ TA NAGERLIN!

O. ZUPANČIČ.

DOBRO JUTRO.

ZARJA SPAVA ZA GORAMI,
DROBNE PTIČKE JO BUDA :
DAJ, PREDRAMI SE, PREDRAMI
IN OSVETI NAM POLJE!
CVETKE NAS POSLALE POTE
DALEČ S TEMNIH SO POLJAN,
ČAKAOJ TAKO ŽELJNO TE,
DA PRIVEDEŠ BELI DAN.
V NOČNI TEMI ŽE SI LISTE
NEŽNE RAZKLENILE SO,
Z BISERI JIH ROSE ČISTE
LEPO OKRASILE SO.
ODPRE ZARJA LAHNA VRATA
SVETLI ŽARKI VENKAJ VRO,
ČEZ NEBO IN ČEZ ZEMLJO.
„DOBRO JUTRO, CVETKE MOJE!“
ZARJA JIM V POZDRAV HITI,
„DOBRO JUTRO, DOBRO JUTRO!“
NJEJ ZVENI OD VSEH STRANI.

OTON ZUPANČIČ.

GDJA MIRA COSTAPERARIA-DEV

SLOVENSKI GLAZBENICI.

ANTUN FOERSTER. Bilo bi suvišno govoriti o tom vrlo Čehu, koji je kroz pedeset godina radio u svojoj drugoj domovini na polju kako crkvene, tako i svjetovne glazbe. Njegovo je ime tjesno spojeno s razvojem slovenske pjesme. Bogom obdareni glazbenik, strukovno obrazovan, neumorno marljiv, stvorio je tečajem dugog niza godina toliko, da ga Slovenci sebi punim pravom ponosno svojataju. I njegov muški zbor : „P o e j t e v e p l a n i n e !“ odaje vrsnog i okretnog glazbenika, koji je zgodno muzikalno obradio pitanje pjesnikovo, kad će doći Slovenima dan probudjenja i oslobođenja. Iz krijepkog i odlučnog konačnog pitanja (Presto) i završnka (Largo) u najjačem fortissimu, zaključujemo, da taj dan mora doći i da možda i nije daleko. Osim mnogo slovenskih pjesama skladao je i mješoviti zbor „Ljubica“, koji se dava i u Zagrebu. Svojim skladbama a naročito svojom operom „Gorenjski slavček“ imao je velik upliv na razvoj slovenske umjetnosti. Njegov je sin svjetski pianista Foerster, profesor u Chicagu.

EMIL ADAMIĆ. Skladatelj učitelj, koji djeluje na školi družbe sv. Ćirila i Metoda, spada medju najdarovitije i najsavjesnije mладje slovenske skladatelje. Slovenski glazbeni list : „Novi akordi“ priopće gotovo u svakom broju po koju njegovu skladbu, a mnogo ih posjeduje i „Glazbena Matica“, koja će ih doskora izdati u posebnoj zbirci (zo muških i mješovitih zborova). „Z a p u š c e n a“ je vrlo lijep, originalan, čuvstven zbor, u kojem je izražena ganutljivo tuga ostavljene, koja je izgubila roditelje, brata, sestruru i dragoga.

FRAN KIMOVEC. Skladatelj, mlad svećenik, koji živo radi na preustroju crkvene glazbe u strogo crkvenom duhu, boravi sada na višim naukama u zavodu „Anima“ u Rimu. Lijepa Gregorčićeva pjesma : „Izgubljeni cvet“ već je mnogo puta uglazbljena, no nježnu poeziju te pjesme nije nijedan skladatelj tako fino muzikalno izrazio, kao Kimovec. Skladba je vrlo teška radi kromatike, pa ju mogu svoljati samo najbolji zborovi, koji imaju potrebnu marljivost i glazbenu izobraženost. Skladba,

dobro deklamovana, mora da izvrsno djeluje. Osobita vrlina skladbe je u tom, da pojedini glasovi idu samostojno u izrazu i melodici.

O. HUGOLIN SATTNER, franjevac, poznat je ne samo slovenskom, već i stranom općinstvu po svojim uspјelim crkvenim i svjetovnim skladbama. „Jeftina zakletva“ najveće je njegovo djelo, skladano za mješoviti zbor, soli, pojmenice bas-solo i velik orkestar i traje približno 25 minuta. Ta je skladba najradosnija pojava u današnje vrijeme. Slovenci nisu imali do sada mnogo velikih, duboko osnovanih, koncertnih skladbi. Prvi pokus u tom pogledu bio je K. Mašekov, a zatim B. Ipavčev : „Kdo je mar“, onda Foersterove : „Domovini“ i „Vodnikov venec“, Lajoviceva : „Gozdna samota“ i Foersterovi : „Turki na Slevici“. Tim se skladbama dostoјno pridružuje Sattnerova : „Jeftina zakletva“, koja na neobično čuvstven i duboko zamišljen način izrazuje svu ljepotu i tragični sadržaj krasne Gregorčićeve balade. Skladba dijeli se na 7 dijelova. U prvom dijelu izrazuje orkestar bojno raspoloženje Izraelaca za rat protiv divljih Amonita. Uz to nastupa zbor. U drugoj točki dolazi gudalački kvartet i zgodno uvede „Jeftinu molitvu“, bas-solo, koja je vrlo srdačna te postaje neobično izrazita u zakletvi, da će prvu stvar, što će poslije pobjede sresti na domaćem pragu, žrtvovati Bogu kao dar. — Treći dio, alt-recitativ, prikazuje nam bojni nastup Izraelaca, koji pod Jeftinim vodstvom udare na neprijatelja, kao kad se u gori odroni snježni plaz, koji slomi sve, što mu je na putu. — Četvrta točka slika bitku u energičnoj fugi, u kojoj kao da se čuju udarci teških mačeva, koji padaju na neprijateljske glave, kao kad kovač teškim kladvom kuje očijel. Prema završetku fuge razvije se silno jakost zbora i orkestra, te postigne vrhunac kod riječi : „O krasan li je ovo čas, za tebe, Jefte, za rod vas!“ — Peti je dio veličanstven slavospjev pobjedniku Jefteju, začinje ga muški zbor, kojega pojedine odlomke spaja organički orkestar. Vrlo je lijepo i oduševljeno glazbeno prikazana scena : „A ovjenčane djeve gle već cviećem kite pute sve...“ Sav Izrael hrli u susret pobjedniku te mu pjeva slavu. Kad je muški zbor došao do najsilnijeg

izražaja, preuzme ulogu orkestar, vodi dalje glavnu misao, razvije ju na neobično srdačan način te uvede u scenu, u kojoj umiljati alt-solo pokazuje djetetu u naručaju pobjednika riječima: „Gle, taj nam dom je spasao!“ Bas-solo slika novu scenu: „I starac pun je suza vrućih, junaka slavnog gledajući.“ Sav se zbor na to pridruži te u alternativnoj usporednoj sekvenci klíče: „Oj živio nam Jefte viek!“ — Šesti dio započinje alt recitativ, kojemu se pridruži zbor djevojaka: četveroglasni damski zbor u naglom ritmu, kojega umjetno ukrasuje orkestar. Na zgodan način slika to scena: „I gle, od djeva krasni zbor, o slavi pjesmu pjevajući na srebren-žicah prebirući, na bieli kroz prag ide dvor“. Al eto na jedan put iz djevojačkog kola, „pram Jefti hrli, gledaj mi, ko angel krilat, mila, nježna, baš jedina mu njegva kći“, — koja ne poznaje grozovite očeve zakletve. Taj iz djetinje ljubavi izvršeni čin čini tragiku čitave balade, vrhunac slavlja mora da se makne vrhuncu žalosti. Glazba promijeni značaj, Jefte postane smrtno blijed. Tugljivo se javlja muški zbor, kao da pjeva nadgrobnici Jeftinoj sreći, te nije čudo, da „junaku, za kog umrie strah, od straha što mu zasta dah? — Oj

JEFTINA ZAKLETVA

NA DUŠMANINA RODA SVOGA
AMONCA LJUTA, NAZUBNOGA
POVEDE JEFTE NAROD SVOJ.
NA MEDJI PAK NA DUŠMANSKOJ
GLE VOJVODU NA TRAVI ROSNOJ
GDJE KLECEĆ MOLI ZA PUK SVOJ
U BITCI OVOJ SMRTONOSNOJ :
O ČUJ MI, ČUJ MI MOLBE GLAS,
TI BOJINH ĆETA GOSPODARU!
O SPAS NAM PODAJ, BOŽE, SPAS!
TI VODI NAS PO BOJNOM GARU,
TI VRATI SVE NAS K SVOM OLTARU,
I, — TO SE KUNEM — PRVU STVAR,
PO BOJU TOMU DOBLJENOMU
NA PRAGU ŠTO ME SRETNE MOMU,
ŽRTVOVAT ČU TI KAO DAR:
NEK GORI KAO OGŇJA JAR!.
OVAKO REĆE VOJVODA.
RAZUMJE NJEGA HRABA ĆETA,
I NAPUNI SE ZARA SVEĆA
VEĆ OTPRIJE SVA ZANOSNA.
KAD GOROM LED SE RUŠI SVOM,
TKO SPRIECIT TAD ĆE NJEGOV LOM?
KO SITAN CIVIETAK I HRAST TAD
PRED NJIME MORA SVAK DA PADA

A STOPUT HUDJI NEGO LED
BI JEFТИН S ČЕТОМ STRAŠNI PAD
NA BOJNI NA AMONSKI RED.
O KAKO LI JE SABLJA SJEKLA,
O KAKO LI JE RVCA TEKLJA!
JUNAKA KOL BJE TEŽAK JAD!
KO SNOPLJE ŠTO SE SPROM REZE,
TJELESNA MRTVA PO TLU LEZE:
TO POZELA IH CRNA SMRT;
SAD DUŠMAN SVLADAN, SAD JE STRT.
A POBJEDAN SE JEFTE VRAČA
NA RODNA POLJA, NA DOMAĆA.
O KRASAN LI JE OVO ČAS
ZA TEBE JEFTE, ZA ROD VAS!
SAV ROD TE SLAVI U SAV GLAS,
ŠTO DONIO SI NJEMU SPAS!
DO MEDJE SVI PRED TEBE KANE,
A OVJENCANE DJEVE GLE
VEĆ CVIEĆEM KITE PUTE SVE
I PAOMINE STERU GRANE;
OD LJUDI ŠUMI SVAKI KUT:
SEOCE, BRIEG I POLJSKI PUT
VISOKO, NISKO, STARO, MLADO:
SVE VIDJETI BI ONOG RADO,
KOJ DUŠMANA JE SVLADAO;

prisego nepromišljena!...“ zajaukne junak od užasne nutarnje tuge te očituje svoju nepromišljenu prisegu, veleć svojoj kćerki: „Ah, tebe nebo htje za dar!“ — Milo moli svoje dijete, da mu oprosti, no zakletva mora da se izvrši: „jer kletva grozna je — al sveta!“ Taj krasan i ganutljiv solospjev mora da duboko potrese svačije srce. Jedva Jefte izgovori zadnje riječi, već kao da se čuju u gudalima orkestra, kucaji njegova srca, pošto mora da žrtvuje vlastito dijete. Tu žrtvu izražava orkestar u stiliziranom smislu na klasički način. Zbor završi zadnji odломak u pretrganim harmonijama: „i svršiv otac, što obreknu“, a ženski glasovi javljaju u eteričnom pianissimu, da je umrlo mlado djevojče i otpivalo u rajske visine. Orkestar opetuje motiv prvog dijela, no umirljivo i predano. Estetički, uz nosito završuje zbor krasnu tu skladbu riječima: „a puk sa ocem plačem jeknu“. Može se doista kazati, da je ta skladba najbolje i najveće glazbeno djelo, pisano za mješoviti zbor, soliste i orkestar, najviši od Sovenaca u koncertnoj literaturi postignuti glazbeni umotvor općenite svjetske cijene.

OJ PRISEGO NEPMIŠLJENA !
STRAHOVIT KRIK TO OCÉV BJE,
TE JEKA BJE GA NEČUVENA,
A STUDEN PROĐE KOSTI SVE !
„OJ PORODE, OJ BIEDNI MOJ,
JOŠ BIEDNIJI JE OTAC TVOJ,
NA KOM JE KRIVNJA NESMILJENA.
UMRIETI TI JE, AH UMRIET,
U MLADIH' TVOJIH CVJETNIH LJETIH,
JER ZAKLEH SE, DA PRVU STVAR
PO BOJU TOMU DOBLJENOMU
NA PRAGU ŠTO ME SRETNE MOMU,
IZGORJETI ĆE OGŇA ZAR,
PA PREMA SLOVU, KĆERI TOMU
AH, TEBE NEBO HTJE ZA DAR!
OJ MNOGO TRAŽIŠ, BOŽE MOJ!
NAJSLADJE ŠTO MI OD TOG SVIETA!
OPROSTI, KĆERI, K RIVNJI TOJ,
ŽRTVOVAT MORA OTAC TVOJ :
JER KLETVA GROZNA JE — AL SVETA !
I SVRŠIV OTAC, ŠTO OBREKNU,
ZAVRSI DJEVA ŽIVOT SVOJ,
A PUK SA OCEM PLAČEM JEKNU.
(HRVATSKI PREVOD).

JULIJE BETTETO.

c. kr. dvorski operni pjevač.

ANTUN LAJOVIC spada medju najdarovitije a ujedno najmoderne slavenske glazbenike. „Glazbena Matica“ već je izdala zbirku njegovih samospjeva, a i „Novi akordi“ ubrajaju ga medju svoje najvjetnije saradnike. Uvaženi slovenski glazbeni kritik dr. Gojmir Krek napisao je nedavno o njem: potpuno razumjevanje riječi, koje uglazbuje, plemenita invencija, moderna, zanimljiva harmonika, samostalnost glasa i glazbila, polifonički stavak — to su vrline, kojima se odlikuju svi Lajovicevi samospjevi. Učitelj je glazbene Matice za harmoniju i kontrapunkt.

FR. S. VILHAR, poznat je vrlo dobro i Hrvatima i Slovincima, a isto tako dobro i njegov: „Mornar“. Mnogi su kušali tu doista lijepu pjesmu neumrlog Prešerna uglazbiti, a nema dvojbe, da je Vilhar pjesnika najbolje shvatio i protumačio.

DAVORIN JENKO. Nestor slovenskih glazbenika, bivši kapelnik biogradskog kazališta, živi sada u mirovini u Ljubljani, izdao je prošle godine 18 slovenskih pjesama, medju kojima se nalazi i „Vabilo“. Taj muški zbor sadržaje nešto karakterističnog, neobičnog, nešto subtilno finog; fina idealizirana pjesma mora da se uz lijepo predavanje svakomu svidja.

OSKAR DEV. Rodjen u glazbeno nadarenoj porodici, zanima se Dev od svoje mladosti za glazbu, no u javnosti nije se mnogo javlja, ali ono što imamo od njega, trajne je vrijednosti. Vrlo lijepo i sa mnogo glazbenog ukusa harmonizirao je slov. narodne pjesme, a njegova je zasluga, što je pokupio gotovo već zaboravljene pjesme u tužnoj Koruškoj. Od njegovih samospjeva najviše je poznat „Mak“. Njegov muški zbor: „Tihi veter od morja“ naići će sigurno na zahvalne slušaoce.

DR. ANTUN SCHWAB, liječnik u Celju, mnogogodišnji zborovodja pjevačkog društva u Celju, omiljeno je skladatelj. Godine 1905. nastupio je na koncertu u Zagrebu sa 70 pjevača te je Zagrebčanima u najugodnijoj uspomeni. U izdanjima „Glazbene Matice“ i u „Novih akordih“ izdao je više skladbi, od koje su neke postale gotovo svojina puka. Njegova najnovija skladba: „Dobro jutro“ zamišljena je kao dražestan ples ili koncertni valčik, otmjen, fin, liepo ilustrira pjesmu, kojoj je glavna karakteristika: ljupkost i veselje.

ANTUN ULLRICH

Ilica 54 - ZAGREB - Ilica 54.

Hrvatski umjetnički salon za prodaju domaćih umjetnina,
slika i skulptura.

Veliki izbor okvira za slike.

Trgovina stakla i porculana.

Staklarna.

Parna bojadisaona i kemička čistiona
odijela

Vilim Ondrušek

Ilica 50 Zagreb - Podružnica Elsa
Fluid Dom.

Telefon br. 984. Telefon br. 984.
preporuča se najtoplje p. n. obćinstvu

za bojadisanje i kemičko
čišćenje

odijela za gospodje i gospodu.
Cijene vrlo umjerene, te se jamči
za valjanu obavu posla.

Preporučam slav. općinstvu moju najmo-
dernije uredjenu u hrvatskom slogu

Češko-Budjejovičku restauraciju

Zagreb, palača I. hrvatske štedionice.

Svježe budjejovičko pivo

po načinu plzenskog proizvoda vareno,
bavarskog crnog piva, domaćih i ino-
zemnih najboljih vina.

Osobito izvrsna kuhinja u kojoj je vazda
pripravljenih toplih i mrzlih jela za za-
jutrak objed i večeru.

Kako sam dugotrajnim radom u gostioničarskoj struci
stekao veliko iskustvo i dobar glas, to će ga vazda
točnom i dobrom podvorbom znati sačuvati i učvrstiti.

Prva i jedina restauracija u Hrvatskoj providjena sa
strojem za hladjenje pića i jela. - Električna rasvjeta.

Václav Hájek, gostioničar.

Utemeljeno godine 1895.

Zagrebačka dionička tvornica papira.

III

PRVA HRV. PAPIRNICA

ROBERT FERDINAND AUER
ZAGREB, ILLICA BR. 16.

III

Prva hrvatska tvornica strojeva i
ljevaonica željeza dioničko društvo

Zagreb, Magazinska cesta 13.

III

JUL. HÜHN, ZAGREB, ILLICA 10.

Skladište papira. Trgovina školske, pisaće, risaće i
slikarske robe.

VLASTITA ZGRADA

TELEFON BR. 444.

UZORNA PIVNICA
TVORNICA ŠAMPANJCA
ZAGREB, BAROŠEVA ULICA.

III

IVANA KUNIĆ,

ILLICA BROJ 8. — ZAGREB — ILLICA BROJ 8.
NAJVEĆE SKLADIŠTE BEČKIH, FRANCEZKIH I ENGLEZ-
KIH RUKAVICA, PARFUMERIJA I TOILETNIH POTREB-
ŠTINA.

III

FRANJO SCHÖLLER,

ILLICA BROJ 7. — ZAGREB — ILLICA BROJ 7.
ZLATAR I DRAGULJAR.

POZIVA SVE KUME I KUMICE, DA KOD NJEGA KUPUJU DAROVE
ZA SV. POTVRDU!

CIJENA 50 FIL.

DIONIČKA TISKARA U ZAGREBU.